



Amsterdam, 19 januari 2022

Betreft: ongelijke behandeling

Brief nr: 2022-002

Geachte Kamerleden,

Zelfstandigen in de culturele en creatieve sector kunnen door de coronamaatregelen hun vak niet uitoefenen en ondanks vele toezeggingen en politieke bezweringsformules, bereikt de steun hen niet. Zonder steun en zonder de mogelijkheid zelf eigen geld te verdienen, jaagt de overheid werkenden in de creatieve en culturele sector over de kling. De culturele en creatieve sector moet gelijk behandeld worden gelijk aan andere sectoren én er moet reële steun zijn voor mensen die het meest worden getroffen door maatregelen. Acties die op een ludieke manier aandacht vestigen op het feit dat de creatieve en culturele sector onevenredig buiten de versoepelingen wordt gehouden, worden op woensdag 19 januari 2022 door overheden de kop ingedrukt. Dit in tegenstelling tot eerdere acties van andere sectoren.

Deze ongelijke behandeling van sectoren trekt zich door in generieke noodsteunmaatregelen. Steun aan zzp'ers is ook evident ongelijk aan die van werknemers. Waar NOW baanbehoud en loondoorbetaling van werknemers faciliteert, krijgen zzp'ers met een beroepsverbod hooguit bijzondere bijstand, met dwang tot omscholing. Door de vermogenstoets en de partnertoets hebben creatieve professionals de hele pandemie amper toegang gehad tot TOZO inkomenssteun. Ook bij bedrijfssteun TVL vissen ze achter het net, vestigingsvereisten passen niet bij de praktijk in de sector. Steun voor werknemers richt zich op individuen, de bijstand richt zich op huishoudens. Werkenden én hun partners worden in de creatieve en culturele sector getroffen door een ongekende ongelijkheid.

Zelfstandigen vormen de kern en praktisch de hoofdmoot van de werkgelegenheid in de culturele en creatieve sector. Dat maakt het verschil in generieke steunverlening aan zelfstandigen en werknemers voor de creatieve en culturele sector onaanvaardbaar groot. En specifieke steun voor cultuur lost dit maar zeer beperkt op. De Kunstenbond zocht uit dat ruim zestigduizend zelfstandigen in de culturele en creatieve sector het laatste kwartaal van 2020 omzetverlies leden als gevolg van de lockdown maatregelen. Gemiddeld ging het om 41 miljoen euro per week (cijfers CBS). Over het hele jaar 2020 was het omzetverlies voor zelfstandigen 808 miljoen. Over 2021 wordt tenminste eenzelfde bedrag verwacht.

De sectorspecifieke steun bereikt de zzp'ers onvoldoende, de gekozen 'trickle-down' strategie werkt niet goed. Uit een recente peiling van de Creatieve Coalitie onder 1100 respondenten, freelancers in de culturele en creatieve sector, bleek dat 90% van de geannuleerde opdrachten sinds de lockdown op 28 november niet werd gecompenseerd. Daarbij komt dat een groot deel van de geannuleerde opdrachten, in de drukke decembermaand, buiten het subsidiecircuït plaats zou hebben gevonden. December is met kerstmarkten, bedrijfsuitjes en nieuwjaarsvieringen gewoonlijk een volle maand

voor mensen die werken in het livecircuit. Deze opdrachten komen nu vrijwel niet in aanmerking voor cultuurspecifieke compensatieregelingen. Veel zzp'ers zitten volledig aan de grond, financieel en mentaal.

Wij roepen u, samen met de Taskforce culturele en creatieve sector, met klem op de ongelijke behandeling van werkenden op te heffen door een vangnetregeling te realiseren die zzp'ers in de creatieve en culturele sector compenseert voor geannuleerde opdrachten. Ook roepen wij u op de ongelijke behandeling te stoppen tussen de creatieve en culturele sector en andere sectoren. Alleen zo kunt u perspectief, omzet en inkomen bieden aan deze sector waar we als samenleving zo veel ontspanning, inspiratie en verbinding uit halen. De creatieve en culturele sector heeft juist bewezen op een veilige en verantwoorde manier te kunnen organiseren, handhaving gaat goed. De Taskforce culturele en creatieve sector, waar wij ook onderdeel van uitmaken, legt voorstellen bij u neer voor heropening. Wij vragen u deze ter harte te nemen.

De Creatieve Coalitie is van harte bereid deze brief en onze gedachten nader toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Caspar de Kieft, caspardekiefte@kunstenbond.nl (06-51638098) of Peter van den Bunder, petervandenbunder@kunstenbond.nl (06- 42562532) van de Kunstenbond.

Met vriendelijke groet,

Ruud Nederveen, namens,

45 Vakorganisaties en bonden verenigd in de Creatieve Coalitie



Bijlagen: *Uitgangspunten corona opdracht compensatieregeling (vangnetregeling/garantieregeling), eerste resultaten peiling onder 1.100 freelancers in de culturele en creatieve sector.*